

Concurrentie tussen paashaas en vredesduif

Opkomst traditionele Ostermarsch neemt af

Achtergrond - 8 april 2004

(8 april 2004) In tientallen steden en dorpen, verspreid door heel Duitsland, zullen tussen Goede Vrijdag en tweede Paasdag tienduizenden mensen de straat opgaan om met zogeheten [Ostermärsche](#) ('paasmarsen') te demonstreren voor vrede en veiligheid, en tegen oorlog en bewapening. Dit gebruik, waarvan de organisatie in handen van de Duitse vredesbeweging ligt, bestaat al tientallen jaren. De paashaas zal in Duitsland de komende dagen weer geduchte concurrentie ondervinden van de vredesduif.

De maatschappelijke reikwijdte van de paasprocessie voor de vrede is inmiddels behoorlijk afgenomen. De deelnemersaantallen van de afgelopen jaren zijn nauwelijks nog vergelijkbaar met die van ruim twintig jaar geleden. In Berlijn bijvoorbeeld toonden zich vorig jaar welgeteld vijfduizend mensen bereid om met Pasen de straat op te gaan voor de vrede - veel minder dan het aantal waarop de organisatie had gerekend, gelet op de breed gedragen onvrede over de kort daarvoor gevoerde oorlog in Irak. Daarmee is ook meteen een belangrijke reden voor de geringe opkomst genoemd: de Irak-oorlog was half april al min of meer voorbij, er viel niets meer te voorkomen. Sterker, ook alle verzet voorafgaand aan de invasie had geen enkel effect gesorteerd. Dat werkt natuurlijk weinig motiverend.

Veelzeggend is echter, dat de drieduizend deelnemers verleden jaar in Berlijn, ondanks het tegenvallende aantal, een verdubbeling vormden ten opzichte van de voorgaande edities. De hoofdstedelijke paasmars bracht tijdens de jaren negentig dikwijls niet meer dan twee- á drieduizend mensen op de been. De voornaamste verklaring daarvoor luidt natuurlijk, dat het einde van de Koude Oorlog in [1989/90](#) ook een eind maakte aan de permanente, atomaire dreiging, die de Duitsers decennia lang massaal op de been had gebracht. Met de val van de Muur en het uiteenvallen van de Sovjetunie viel ook de ontstaansreden van de 'Ostermarsch' weg. Dit wordt treffend geïllustreerd door het feit dat de hoofdstedelijke betoging komende maandag plaatsvindt in voormalig Oost-Berlijn - een welhaast utopische voorstelling toen de Muur Berlijn nog in tweeën splitste.

Daarnaast ondervindt de *Ostermarsch* concurrentie van de talloze anti-oorlogsplatforms en anti-globaliseringsbewegingen, die de laatste jaren als paddestoelen uit de grond schieten. De Duitse vredesbeweging onderhoudt bijvoorbeeld geen goede betrekkingen met de anti-globalisten van [Attac](#). De onderlinge verhouding wordt gekenmerkt door wederzijdse verwijten over gebrekkige organisatie en verkeerde doelstellingen. In hun wedijver om de potentiële demonstranten lijken beide bewegingen elkaar eerder te verzwakken dan te versterken. Daar komt bij dat ook de vakbonden, evenals veel andere belangenverenigingen, sinds ruim een jaar hun leden steeds vaker [oproepen tot protest](#), vanwege de hervormingen van de regering-Schröder. Het resultaat is 'demonstratie-moeheid' bij veel mensen. En dan is paaseieren verven een goede manier om uit te rusten.

Mark Schenkel is student Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en schrijft regelmatig artikelen voor het Duitslandweb. Momenteel studeert hij aan de [Humboldt Universität](#) in Berlijn.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2238/concurrentie-tussen-paashaas-en-vredesduif>